

בבית משפט המחוזי בנצרת

תיק אז' : 1170/89

כב' השופט גדעון גינת

בפני :

2. התובעות : 1. שור תעשיות תוכנה בינלאומיות בע"מ
שור הוטל בע"מ

נגד

1. גני הדר מפעלי תיירות בע"מ : הנתבעים :

2. אבי דובז'ינסקי

גני הדר מפעלי תיירות בע"מ : התובעת שכנגד :

נגד

1. שור תעשיות בינלאומיות בע"מ : הנתבעים שכנגד :

2. שור הוטל בע"מ

3. שאול שור

עו"ד יהודה טוניק : בשם התובעות :

עו"ד יצחק שמלה : בשם הנתבעים :

פסק-דין

תביעה זו ענינה הפרה נטענת של זכויות היוצרים של התובעות בתוכנת מחשבים

בשם hotman (להלן : "התוכנה") ו/או מודולים שבה ו/או תוכנת מערכת הקופות הרושמות ו/או תוכנת הנהלת חשבונות ו/או תוכנת המערכת הפיננסית ו/או תוכנת המלאי, וכן הפרת ההסכם, ו/או תנאי ההרשאה המצורפים לו, ע"י הנתבעים.

התביעה שכנגד ענינה הפרת הסכם בין התובעת שכנגד לנתבעים שכנגד, ע"י

הנתבעים שכנגד, בענין התקנת תוכנת hotman אצל התובעת שכנגד.

התביעה הראשונה

1. טענות התובעות:

א. התובעות הינן חברות פרטיות, העוסקות, בין השאר, בפיתוח תכנות

מחשבים, שווקן ומתן שירותי תחזוקה לתכנות אלו.

ב. התובעות היו, בזמנים הרלבנטיים לכתב התביעה, והינן, בעל הזכויות,

מכל מין וסוג שהוא, לרבות זכויות יוצרים וזכויות שווק הרשאות שימוש במערכת של תוכנות מחשב לניהול בתי מלון בשם hotel management system ובקיזור hotman. במסגרת התוכנות הנ"ל, ניתן להפעיל במשולב גם תוכנה של הנהלת חשבונות, תוכנה של ניהול מלאי, וכן תוכנה של הפעלת קופות רושמות.

תוכנות אלה פותחו ע"י התובעות, לטענתן, במשך תקופה ארוכה ביותר, בהשקעה עצומה של ידע, שעות עבודה ומשאבים רבים.

ג. התובעות מוכרות הרשאות שימוש במערכות התוכנה הנ"ל, על גבי מחשב הלקוח, ומספקות בד בבד עם עסקת הרשאת השימוש, שרותי אחזקה למערכת התוכנה, וכל זאת עפ"י הסכמים סטנדרטיים של הרשאות שמוש ואחזקת תכנה שנחתמו בין התובעות ללקוחותיהן.

ד. בתאריך 27.11.86 נחתם בין התובעות לנתבעת 1 (להלן : "הנתבעת") הסכם (להלן : "הסכם א'"), לפיו, התובעות התחייבו לספק לנתבעת מערכת תוכנה לניהול בתי מלון, על כל המודולים שהיא כוללת. התובעות אף החלו בפיתוח תכנה, עבור ולבקשת הנתבעת 1, אשר עתידה היתה להחליף את השימוש בקופות הרושמות. בהתאם להסכם א', הותקנה התוכנה במלון לתקופת נסיון של שלושה חודשים, ובתום תקופה זו קיבלה הנתבעת הארכה בחודשיים נוספים ובאותם תנאים.

ה. ביום 29.6.87 טילפן נתבע 2(להלן: "הנתבע"), אל מנהל התובעות שאול שור (להלן: "שור") וביקשו לשלוח את עובד התובעות, שלמה סומך (להלן: "סומך") למלון, על מנת לסייע בבעיות שהתעוררו בקשר לתכנה שהותקנה אצל הנתבעת. לטענת התובעות, בשלב זה, לאחר שהן שלחו את סומך למלון, נותק הקשר עימו ועם עובד נוסף של התובעות, יגאל ויצמן (להלן: "ויצמן"). בדיעבד, נודע לתובעות, כי השניים הנ"ל, פועלים כנגדן בשיתוף עם הנתבעים.

ו. סומך וויצמן, בקנוניה עם הנתבעים, המשיכו לפתח את מערכת hotman -/או מודולים שלה וכן את מערכת הקופות הרושמות, ללא הרשאת התובעות, תוך הפרת זכויות היוצרים של התובעות בתכנות המקור, פרי יצירתן, והכל במטרה לנשל התובעות מזכויותיהן בנכסיהן.

ז. לנתבעת לא היתה הזכות, והיא פעלה בניגוד להסכם א' עם התובעות, בעת שהעסיקה את שני העובדים הנ"ל, לאור העובדה שסומך הפסיק לעבוד אצל התובעות, וויצמן נמצא, באותה עת, בסכסוך עסקי עם מנהל התובעות, שור.

ח. התובעות טוענות עוד, כי נוכח התנהגותו של הנתבע, בהשתתפותו בקנוניה עם עובדי התובעות, במטרה לגזול את זכויות התובעות ולהפר את זכויות היוצרים, פרי קניין - הרי שקמה חבותו האישית לפצותן על-כך.

2. טענות הנתבעים:

א. הנתבעת היא חברה, אשר בבעלותה נמצא מלון "נהר הירדן" בטבריה (להלן: "בית המלון") הנתבע היה מנהל בית המלון בתקופה הרלבנטית לתביעה.

ב. התובעות אינן בעלות הזכויות בתוכנה על כל חלקיה. פיתוח התוכנה, הקיימת במלון, נעשה במאמץ משותף של הנתבע ושל גורמים נוספים, אשר אינם שייכים כיום לתובעות ואינם עובדים שלה. התובעות מציינות שמות של תוכנות, אשר כלל לא צוינו בהסכמים ואשר כלל אינן קיימות ו/או אשר כלל לא נמסרו לנתבעת.

ג. הקשר עם התובעות נוצר לאור מצגן, אשר נתברר בדיעבד כמצג שווא, כי ברשותן תוכנה המתאימה לצרכי הפעלת בית המלון. התובעות לא מילאו אחר התחייבויותיהן ובפועל לא היתה ברשותן, חרף מצגיהן, מערכת מחשב מתאימה.

ד. כתוצאה מאי-התאמת התוכנה לצרכי הנתבעת ובשל הצורך לתקנה ולהתאימה לצרכי הנתבעת, בעזרת הנתבע, נמשכה תקופת ההתקנה מעבר לתקופה הסבירה ולפיכך לא חל כל חיוב על הנתבעת, מאחר וכלל לא התחילה תקופת הנסיון.

ה. חתימת ההסכם מיום 13.4.87 (נספח נ/119) (להלן: "הסכם ב'"), חמישה חודשים לאחר חתימת הסכם א', מצביעה באופן ברור שגם לאחר תקופה זו, טרם הושלמה התקנת התוכנה וכי תקופת הנסיון כלל לא החלה, מאחר וטרם הסתיים שלב ההתקנה.

ו. התוכנה, הפועלת כיום בבית-המלון, הותקנה ע"י הנתבע, שהינו איש

מקצוע בתחום המחשבים, תוך השקעת זמן ומשאבים, ואין בינה ובין התוכנה אשר סופקה ע"י התובעות, כל דמיון.

ז. ההסכמים שנחתמו בין התובעות לנתבעת, בענין אחזקתן והתקנתן של התוכנות אצל הנתבעת, נחתמו ע"י שור וויצמן, כשבהסכם ב', אשר נחתם בין תובעת מס' 2 לנתבעת, צויין במפורש, כי שור וויצמן, שניהם יחד, הינם בעלי הזכויות בתוכנה.

ח. הנתבעים לא הפרו כל הסכם עם התובעות והם לא עשו כל שימוש בתוכנות השייכות לתובעות. ה"ה ויצמן וסומך לא הועסקו ע"י הנתבעים ו/או מי מהם. אם יש לתובעות טענות כלשהן, בענין זה, הרי שעליהן להפנות את התביעות ישירות נגדם ולא כנגד הנתבעים.

3. דיון:

3.1 שאלת הבעלות על זכויות היוצרים בתוכנה:

א. סעיף 2א' לפקודת זכויות יוצרים, 1924, קובע:

"לענין זכות יוצרים, דין תוכנה של מחשב כדין יצירה ספרותית כמשמעותה בחוק זכויות יוצרים" 1911.

"יצירה ספרותית" כלולה בסעיף 1 לחוק זכויות יוצרים. אין, לכן, ספק לגבי קיומה של זכות יוצרים בתוכנת מחשב. דיון בשאלת הפרת זכויות יוצרים בתוכנה, מחייב בדיקת השאלה מי הם הבעלים של זכויות אלה.

ב. התובעות מבקשות לבסס ולהוכיח טענותיהן בהסתמך בעיקר על עדותו של שאול שור, שהינו בעל השליטה בתובעות. שור טען בעדותו, כי בעלת הזכויות בתוכנה היתה ונשארה תובעת מס' 1. לדבריו,

בתחילת 1986, לאחר שנוכח כי קיים ביקוש רב למערכות מחשוב לניהול בתי מלון, החליט לייסד את התובעת 1, ובמסגרתה ביסס את מערכת התוכנה שהיתה ברשותו - מערכת h.m.s, שפיתח בעבר למחשבי ibm ישנים, הוסיף לה חלקים ושכללה, כך שהתאימה לבתי מלון. עם הזמן, כטענתו, החל בפיתוח מערכת כוללת, חדשה, אשר היתה מיקבץ ושילוב של מספר רב של מערכות תוכנה נפרדות, לה קרא בקיצור hotman (סעיפים 31-44 לתצהירו של שור).

כאן המקום להדגיש, כי במהלך כל הדיונים שהתנהלו בתיק זה, התובעות לא הציגו בפני ביהמ"ש את התוכנה עצמה, נשוא התביעה. הן מבקשות לבסס את טענת הבעלות, על תוכנה זו, בהסתמך על מסמכים שונים, שאדון בטיבם להלן:

נספח ח' - הינו מסמך המתאר, באופן תיאורטי, 21 מערכות תוכנה שונות, המרכיבות, כביכול את התוכנה.

מלשוננו, ובעיקר מעמ' 3 של מסמך זה, אני למד, כי המסמך הוכן בדיעבד, לאחר ולצורך התביעה הנוכחית. משלא הוצגה בפני ביהמ"ש התוכנה עצמה, הרי שאין די במסמך זה כדי להוכיח בעלות על תוכנה זו, לה טוענות התובעות, ואין כל ראיה שאכן התוכנה כוללת את כל אותן המערכות המפורטות בנספח זה.

נספח ט' - אלה מסמכים בהם כתובות נוסחאות ופרטים שונים, בכתב יד, כשאין כל ראיה של מי כתב יד זה, וגם הוא, כשלעצמו, אינו מלמד על קשר מסוים בין האמור בו לתוכנה, נשוא התביעה. התובעות לא הביאו כל מומחה אשר יעיד על טיבן של הנוסחאות ומסמכי תכנון אלה, כפי שמכנות אותם התובעות, ועל קשר אפשרי וספציפי לתוכנה.

יתרה מכך: התובעות אף החליטו, מטעמים השמורים עימן, לא להעיד את גב' שפירא, אשר לטענת שור, היא זו שכתבה חלק ממסמכי תכנון אלה. נספח י' - אשר גם עליו מבקשות התובעות לבסס את טענת הבעלות על התוכנה, הינו, כדבריהן, תפריטים של מערכת h.m.s שור, בתצהירו, העיד כי התוכנה, נשוא התביעה, הינה תוכנה חדשה ושונה מתוכנת h.m.s, שיצרה התובעת בעבר (ראה סעיף 43 לתצהירו), לכן במסמך זה, ודאי שאין כדי להוכיח את זכויות היוצרים של התובעות, או מי מהן, בתוכנה.

נספח י"ג - הינו לטענת התובעות, מדריך למשתמש באנגלית בתוכנה hotman. אין בו כדי להוכיח הבעלות הנטענת לענין התדפיסים (ת/100). לגביהם טען שור שהינם תוצאה של התוכנה. עיון בתדפיסים אלה, מלמד כי אין כל אזכור על גביהם לשמה של התוכנה או לקשר כלשהו לתוכנה נשוא התביעה.

אני קובע כי, המסמכים דלעיל אינם מהווים ראיה פוזיטיבית להוכחת זכויות היוצרים הנטענות בתוכנה של התובעות, או מי מהן.

ג. לענין תובעת מס' 2, טוען שור כי זו היתה חברת מדף, אשר עם הקמתה לא הופעלה (עמ' 37 לפרוטוקול שורה 26). טענתו זו של שור עומדת בסתירה לנספח י"ז, אשר מעיד, כי נתבעת מס' 2 נרשמה כחברה אצל רשם החברות כבר בתאריך 17.12.86. המסמכים בתיק זה מעידים כי חברה זו, מיום הקמתה, היתה חברה פעילה ולא חברת מדף, כטענתו של שור.

הוא טען, כי תובעת מס' 2 החלה לפעול רק באוקטובר 90' ואילך (עמ' 43 לפרטיכל שורה 15), אך טענה זו אינה מתיישבת עם העובדה, כי למרות שהחברה היתה, כביכול, חברת מדף, הוחלט לפתוח לה חשבון בנק וכן תיק במע"מ. לשור אף לא היו הסברים לכך שפקיד שומה כבר סבא הוציא לתובעת 2 אישור בגין ניכוי מס במקור כבר ביום 14.6.87 (נ/102) ולכך ששולם צ'ק לפקודת תובעת 2 כבר בתאריך 8.6.87 (נ/104).

ד. לטענת שור, יגאל ויצמן היה עובד שכיר של תובעת 1 ומעולם לא היה בעל זכויות בתוכנה. בחקירתו הודה, עם זאת, שור כי: "יגאל ויצמן לא קיבל ממני משכורת, הוא לא קיבל שכר מהתובעות". גרסתו זו של שור אף אינה מתיישבת עם האמור במסמכים הרבים אותם צרף לתצהירו.

בתאריך 12.11.86 נחתם הסכם שותפות בין שור לויצמן (נספח ט"ו), לפיו הוסכם כי השניים יקימו חברה פרטית בשם "הוטמן בע"מ" או "שור הוטל בע"מ" ומטרות החברה תהיינה, בין היתר, לעסוק בכל דבר וענין הקשור בתוכנת המלונאות.

הנספחים י"ח, כ' וכ"ב, שהינם מסמכים ומכתבים משנת 1987, עליהם חתם ויצמן כמנכ"ל תובעת מס' 2, מעידים יותר מכל כי ויצמן לא היה עובד שכיר של תובעת 1. ויצמן היה מנכ"ל תובעת מס' 2 ובעל זכויות בתוכנה במידה שווה לאלה של שור. ראיה נוספת לכך הינה העובדה, שעל כל ההתקשרויות וההסכמים, בין הנתבעת לתובעות, חתמו הן שור והן ויצמן ואין אני מקבל את גרסתו של שור לפיה "אני מניח שחתימת ויצמן הוספה במועד מאוחר יותר, לדעתי אין לכך כל משמעות". (עמ' 38 לפרוטוקול שורות 19-20).

בהסכם ב', אשר גם עליו חתומים שור וויצמן, מצויין במפורש בסעיף 28 כ:

"שאל שור ויגאל ויצמן מצהירים בזה, כי כל התוכנה הנמכרת לנהר הירדן שייכת להם ופותחה על ידם וזכויות השיעור נמצאת בידיהם בלעדית ולכן זכותם למכור... ולשנות התוכנה לפי רצונם." (ראה נ/119).

(וגם במסמך זה אין משום ראיה לגבי זהות התוכנה או התוכנות נשוא התביעה).

ה. לאור הסתירות הרבות והמהותיות שנתגלו בעדותו של שור, אני קובע כי עדות זו וגרסתו אינם מהימנים עלי כלל.

לאור עובדה זו, ולאור העובדה כי בפני ביהמ"ש לא הוצגה התוכנה, נשוא תביעה זו, ולא הובאה כל ראיה, המבססת את טענת התובעות, כי התובעת 1 או מי מהתובעות, הינה הבעלים של זכות היוצרים בתוכנה, הרי שאין ביכולתי לקבוע קביעה עובדתית כלשהי בהקשר זה.

3.2. הפרת זכויות היוצרים ע"י הנתבעים או מי מהם:

א. כדי שהתובע יוכיח כי היתה הפרת זכויות יוצרים, עליו להוכיח קיום התנאים הבאים:

(1) ביצירה אותה העתיקו קיימת זכות יוצרים וזכות זו היא בבעלותו;

(2) היצירה המועתקת דומה דמיון ממשי ומהותי ליצירה בבעלותו;

(3) היצירה המועתקת הועתקה בפועל מיצירתו שלו.

(ראה נעמי אסיא, עו"ד, דיני מחשבים - הלכה למעשה, 1994, עמ' 76). בע"א 559/69, אלמגור נ' גודיק, פ"ד כד (1) 825 בעמ' 830 קבע השופט י. כהן כי:

"כדי לבסס תביעה על פגיעה בזכות יוצרים, על התובע להוכיח שהנתבע העתיק חלקים ממשיים ומהותיים (substantial and material) מיצירת התובע. בענין זה לא הכמות היא הקובעת, אלא האיכות והערך של החלקים שהועתקו."

על התובע להוכיח כי הנתבע הפר זכות יוצרים של התובע, ואין לדרוש מהנתבע להוכיח כי היצירה היא פרי עמלו ולא העתקה של יצירת התובע. ראה לענין זה גם:

ע"א 23/81, הרשקו נ' אורבוך, פ"ד מב (3) 749.

ב. בהחלטתי מיום 28.6.1990, מיניתי כמומחה מטעם ביהמ"ש את דני

טאוסגי, מנתח מערכות, אשר היה אמור לבדוק את התוכנה ולוודא האם התוכנה הנמצאת ופועלת ברשות הנתבעת היא אכן התוכנה נשוא התביעה. בתאריך 14.4.93 הופיע טאוסגי הנ"ל בביהמ"ש והודיע כי אין הוא מצליח למצוא את הדיסקטים עם התוכנות, שהועברו אליו ע"י מי מבעלי הדין.

בנסיבות דנן, הודיע ב"כ התובעות, עו"ד טוניק: "אחרי שביהמ"ש שואל אותי אם בנסיבות אלה יש לי בקשה כלשהי בענין טאוסגי, אני מבקש לקבל את הדיסקטים עם התוכנות". (עמ' 32 לפרוטוקול שורות 6-4). לאור הודעתו זו של עו"ד טוניק החלטתי כי אין מנוס מלשחרר את טאוסגי מתפקידו כמומחה בתיק זה.

ג. לאחר החלטתי זו, התובעות לא הביאו בפני ביהמ"ש כל בקשה למינוי מומחה אחר, ולא הציגו בפני ביהמ"ש, כפי שצינתי לעיל, כל ראיה פוזיטיבית אחרת, לרבות התוכנה עצמה, אשר תעיד כי אכן התוכנה שפועלת כיום אצל הנתבעת היא התוכנה ששיכת לתובעות וכי זכויותיהן בתוכנה זו אכן הופרו. התובעות לא עמדו בנטל ההוכחה המוטל עליהן לענין הוכחת הבעלות בזכויות היוצרים בתוכנה ובהפרת זכויות אלה, ועל כן אני דוחה את תביעתן בענין הפרת זכויות היוצרים בתוכנה ע"י הנתבעים או מי מהם.

4. הפרת ההסכם בין התובעות לנתבעת:

א. התובעות טוענות, כאמור, כי הנתבעים, או מי מהם, היפרו את הסכם א' בעת שלא שילמו את מלוא התמורה החוזית עפ"י ההסכם, עשו שימוש לא חוקי בתוכנות והעסיקו את עובדי התובעות בניגוד לקבוע בהסכמים. הנתבעים מצידם הציגו שני הסכמים נוספים: הסכם ב', אותו הם מכנים "ההסכם הסופי", והסכם מיום 15.5.87 (מ/118), אשר לטענתם הם ההסכמים המחייבים בין הצדדים.

הסכם ב' - הינו הסכם בכתב יד, אשר חתומים עליו שור וויצמן בשם התובעות מס' 2. שור טוען, כי הסכם זה מזויף וכי הוא חתם על העמוד האחרון שלו בלבד, מבלי לראות את שאר עמודי ההסכם. גרסתו זו של שור אינה מהימנה עלי. אין אני מאמין שאיש עסקים, בעל נסיון רב כשל שור, יסכים לחתום על עמוד אחד בלבד, שלאמור בו אין מובן כשלעצמו. אין לי ספק כי שור חתם על הסכם זה, אם אכן ניתן לכנות מסמך זה כהסכם. מסמך זה הינו לכל היותר סיכום ישיבה כלשהי, שהתקיימה בין הצדדים. אם מבקש מי מהצדדים לבסס טענתו על הסכם שכזה, מן הראוי היה שידאג כי ההסכם יערך ביתר כובד ראש ולא כמה שנראה על פניו כטיוטא בלבד.

גם להסכם מיום 15.5.87 (מ/118) אין אני מייחס משקל רב. הסכם זה גדוש במחיקות בטוש שחור, כשהנסתר בו רב על הגלוי. שור אינו חתום על מסמך זה ולכן אין אני רואה במסמך זה משום הסכם מחייב בין הצדדים.

ב. לאור קביעותיי הנ"ל, ההסכם אליו אתייחס עתה, בקשר לשאלת הפרתו ע"י הנתבעים, הינו הסכם א'.

בהסכם זה נקבע תנאי מתלה, לפיו תתקיים בין הצדדים תקופת נסיון, אשר תתחיל עם קבלת מערכת מתוקנת במלוננו של הלקוח.

סעיף 4(ב) להסכם קובע מפורשות כי:

"אם הלקוח יחליט כי הנסיון נכשל ואינו רוצה להמשיך ולהשתמש במחשב ובתוכנה אזי ישלם לספק רק את התשלומים בגין תקופת הניסוי שבוצעה בפועל... ויחזיר לספק את המחשב והתוכנה ושני הצדדים מסכימים כי לאחר מכן יגיע הסכם זה לסיומו ולא תהיה להם תביעה ו/או טענה האחד כלפי משנהו בגין הסכם זה." (הדגשה הוספה).

ג. מהמסמכים הרבים שהמציאו הצדדים בתיק זה, אני למד וקובע, כי גם אם שלב ההתקנה הסתיים על-פי הסכם זה, הרי שההסכם לא נכנס לתוקפו, לאור העובדה שתקופת הניסיון בהתקנת התוכנה נכשלה, לאחר שזו נמצאה בלתי מתאימה לצרכי הנתבעת.

מעידים על כך מכתביו של הנתבע של 2 אל שור מיום 27.5.87 (נספח ל"ה) ומיום 25.3.88 (נספח ע/1) ומכתבו של מר באור אל הנתבע מיום 15.4.88 (ע/9).

ראיה נוספת שהסכם א' כלל לא נכנס לתוקפו, הינה הודעתו של מר פיטר סטילר, המנכ"ל של תובעת 2 שהחליף את ויצמן. הודעה זו מיום 16.10.90 נשלחה לבית המלון ובה כתב סטילר:

4. "מעיון חטוף במסמכי החברה נתגלו מסמכים שונים הנוגעים לקשרי החברה עמכם ואולם מהם בלבד קשה לקבל תמונה שלמה וברורה של מהות היחסים בינינו לבינכם..."

7. לידיעתכם, לרשותנו מתכנתים, מנתחי מערכות וכן מערכות תוכנה, כולל מערכות חדשות, והננו עוסקים בפיתוח תוכנות שיווק, הרשאות שימוש בתוכנות ומתן כל שירותי מחשוב ותוכנה ותחזוקת תוכנה." (נספח ט').

הודעה זו מלמדת כי בחודש אוקטובר 1990, למנכ"ל החדש של התובעת 2, בעצמו, לא היתה ברורה מערכת היחסים בין הנתבעת לתובעת 2, ויש להניח כי אם היה בין הצדדים הסכם תקף, הרי שמנכ"ל תובעת 2 היה בין הראשונים לדעת זאת. יתרה מכך, אם אכן היה הסכם זה בתוקף, כי אז לא היה צריך סטילר להציע לבית המלון את שירותי החברה, שבראשה עמד.

5. קנוניה בין הנתבעים לעובדי התובעות:

התובעות טענו, כי הנתבעים היפרו את הסכם א', גם בעת שהעסיקו את עובדי התובעות באופן חד צדדי. מעיון במסמכים שבפניי עולה כי עד לתאריך 6.7.87 ויצמן עבד והתקין התוכנה בבית המלון מטעם וכמנכ"ל תובעת 2. בעבודתו זו נעזר בשלמה סומך, אשר עבד אף הוא בבית המלון מטעמן של התובעות.

בתאריך 6.7.87 הודיע ויצמן על סכסוך בינו לבין מנהל התובעות, שור (נספח ל"ז ונספח מ"ב). לאור הסכסוך הנ"ל ולאור העובדה שתקופת הניסיון של התקנת התוכנה נכשלה, והסכם א' לא נכנס לתוקפו, החליט, ככל הנראה, ויצמן להתקשר עם הנתבעים באופן אישי, ויחד לפתח תוכנה חדשה, אשר תתאים לצרכי בית המלון.

בעקבות הסכסוך בין ויצמן לשור, התקיים הליך בוררות, אשר בסיומו נחתם בין

הצדדים הסכם פשרה ביום 15.10.90 (נספח מ"ו). בהסכם זה לא נדרש ויצמן להשיב תוכנה כלשהי, אשר שייכת לתובעות או לשור, כמו כן לא נאסר על ויצמן להמשיך את עבודתו עם הנתבעים, כשארין ספק, ושור הודה בכך, כי עובדת עבודתם המשותפת של הנתבעים עם ויצמן היתה ידועה לו היטב.

לענין מר סומך, הרי שזה פוטר מעבודתו אצל התובעות ביום 8.7.87 (נספח מ"ג). משקבעתי, כאמור לעיל, כי הסכם א' לא נכנס כלל לתוקף, וזאת לאחר שתקופת הניסיון נכשלה, ולפי האמור בהסכם, בנסיבות אלה הוסכם בין הצדדים כי לכל צד מהצדדים לא תהיה תביעה ו/או טענה האחד כלפי משנהו בגין ההסכם, הרי מסקנתי היא כי הנתבעים לא היפרו את ההסכם עם התובעות, או מי מהן, לרבות העסקת אנשים, שהיו עובדים של התובעות בעבר.

אני דוחה את תביעתן של התובעות הן לענין הפרת זכויות היוצרים והן לענין

הפרת ההסכם ע"י הנתבעים.

הנתבעת הודתה, כי נשארה חייבת לתובעת 2 סך של: \$ 2,615, בגין תקופת

הנסיון, אני מחייב איפא את הנתבעת לשלם לתובעת 2 את הסכום הנ"ל, כערכו

בש"ח, לפי השער היציג הידוע בעת התשלום בפועל.

התביעה שכנגד

התובעת שכנגד טוענת כי אי סיומה של עבודת ההתקנה של התוכנה בבית המלון ואי התאמת התוכנה לצרכי בית המלון גרמו לה נזקים כספיים כבדים.

התובעת שכנגד ביקשה לבסס תביעתה זו בהסתמך על עדותו של מר גד באור, אשר

משמש כחשב מלון "נהר הירדן" מאז אפריל 1988.

מר באור, החל בתפקידו לאחר שנחתם הסכם אי (27.11.86) וכפי שהעיד: "לא

הייתי מעורב כלל בכל נושא ההסכמים בין המלון לבין שור" (עמ' 67 לפרוטוקול שורות 28-29). אני

קובע, איפא, כי אין די בעדותו כדי לבסס את תביעותיה של התובעת ולהוכיח את נזיקה, להם היא טוענת.

יתרה מכך, כפי שפרטתי בהרחבה בפרק הקודם, הסכם אי כלל לא נכנס לתוקפו, לאחר שתקופת הנסיון

נכשלה, ועפ"י האמור בהסכם, גם התובעת שכנגד מנועה מלהגיש כל תביעה או טענה נגד הנתבעים שכנגד או מי מהם, בגין ההסכם, בנסיבות דנן.

אשר על כן, אני מחליט לדחות את התביעה שכנגד ואני דוחה אותה.

בנסיבות העניין ובשים-לב לכך שחלק הארי של הדיון הוקדש לעניין התובענה העיקרית, אני מחייב את

התובעות לשלם לנתבעים את הוצאות המשפט (למעט הוצאות הכרוכות בתביעה שכנגד) ושכ"ט עו"ד בסך

40,000 (ארבעים אלף) ש"ח + מע"מ, להיום.

ניתן היום י"ב תמוז תשנ"ה 12.7.95 בהעדר ב"כ הצדדים.

נוסח זה כפוף לשינויי עריכה וניסוח